

Korte mededelingen

Uiterst belangrijke pleisterplaats voor vogels in groot gevaar

Internationale luchthaven in Zuid-Zweden

Zweedse natuurbeschermingskringen zijn momenteel ten zeerste verontrust over de aanleg van een nieuwe internationale luchthaven ten oosten van Malmö in het zuidelijk deel van de provincie Skåne. De desbetreffende luchthaven is gesitueerd nabij de dorpjes Börringe en Sturup temidden van een zowel landschappelijk als ornithologisch bijzonder belangwekkend gebied. In deze streek overwinteren duizenden rietganzen, ook zee- en steenarenden en, sinds het eind van de jaren vijftig, een niet onbelangrijk deel van de zweedse rode wouwenstam; voorts vormt het gebied de belangrijkste najaarspleisterplaats van kraanvogels. Zeer belangrijk is echter ook dat deze bosachtige streek het verzamelgebied vormt van de tot enkele tienduizenden stootvogels die ieder najaar, nabij het op ca. 60 kilometer zuidelijker gelegen Falsterbo, Zweden verlaten. In de eerste plaats zullen de honderdduizenden piepers, kwikstaarten en vinkachtigen die eveneens ter plaatse doortrekken nu de aan- en afvliegroutes van de van het vliegveld gebruikmakende vliegtuigen moeten kruisen maar het meest zorgwekkend is wel de omstandigheid dat bij gunstige termieken grote groepen trekkende buizerdachtigen boven deze streek plegen rond te cirkelen waardoor het gevaar van botsingen wel bijzonder acuut wordt. O.a. vogelkundigen hebben zich krachtig tegen de plannen verzet waarbij het evidente gevaar van vliegtuigongelukken door het aanvliegen van vogels als argument werd gehanteerd. Er werden echter geen resultaten geboekt: momenteel is men druk bezig met de aanleg van het vliegveld dat voorlopig een grootte van 1100 ha krijgt. Een nieuw wegennet zal het gebied verder ontsluiten.

Het doet zonderling aan te vernemen dat de luchthaven Kastrup van het aan de andere zijde van de Sont gelegen Kopenhagen tevens te klein is geworden

en men daar eveneens uitkijkt naar verandering. Hiervoor zou het in de Sont gelegen Saltholm moeten gaan dienen (broedplaats van o.a. grote sterns). Een eventueel samengaan van beide luchthavens schijnt ook daar onmogelijk te zijn.

• G. L. Ouweneel, Kilstraat 22, Maasdam

Nieuwe controleurs-vogelwet 1936

Bij beschikkingen van de Staatssecretaris van Cultuur, Recreatie en Maatschappelijk Werk van 26, 27 en 29 april 1971 zijn tot Controleur-Vogelwet 1936 aangesteld:

H. J. M. Baptist, Voorburg; E. Barten, Leusden; E. Bettenbroek, Assen; P. Boer, Bergen N.H.; P. W. M. Boom, Vlaardingen; P. W. M. van Dijk, Rotterdam; L. J. Dijkse, Den Hoorn, Texel; M. H. J. Glerum, Heerlen; G. de Graaff, Barneveld; J. Hamstra, Leeuwarden; K. A. van der Hoeven, Leidschendam; C. P. Hos, Hippolytushoef; R. E. Houtman, Delft; Drs. J. W. de Jong, Krimpen aan de IJssel; L. de Jongh, Hippolytushoef; A. Koen, Delft; J. Mondria, IJsselmuiden; H. F. Roelofs, Bussum; F. J. C. G. van Rooij, Veldhoven; L. A. W. Rotteveel, Den Haag; G. H. J. Salden, Geleen; P. J. Scheringa, Sint Maartensvlotbrug; M. J. Schreurs, Heel en Panheel; mevr. J. J. W. van Schijndel-Brosens, Monster; A. W. C. Slijkerman, Hippolytushoef; B. J. Smulders, Oost Souburg; Mr. J. H. Speelman, Breda; P. B. T. H. Spreuwenberg, Weert; M. C. Stoepker, Den Burg, Texel; A. P. H. en J. P. H. Tillemans, Weert; K. van der Vlies, Heemskerk; mej. A. J. Weijers, Breezand.

Nieuw adres van de British Ornithologists Union

De B.O.U., van oudsher gevestigd in het British Museum for Natural History, heeft als gevolg van het op handen zijnde vertrek van de Bird Room naar Tring, haar kantoor moeten ontruimen.

Het nieuwe adres is nu: British Ornithologists' Union, c/o Zoological Society of London, Regents' Park, London.

Koppelnets aan vogels aangepast

Lepelaars en aascholvers, die hun broedkolonies hebben in het Naardermeer zullen straks veilig kunnen vliegen naar Waterland waar zij plegen te fourageren. Van het schakelstation bij de nieuwe elektrische centrale van het PEN te Diemen is een uitbreiding van het koppelnets geprojecteerd naar Oostelijk Flevoland. Deze hoogspanningsleiding zou langs het Naardermeer lopen, met het grote risico, dat de vogels tegen de draden zouden vliegen.

Er is na overleg met natuurbeschermingsinstanties gekozen voor een andere uitvoering van een gedeelte van de hoogspanningsleiding. De draden zullen op het in aanmerking komende gedeelte langs het Naardermeer niet over hoge vakwerk-pylonen worden gevoerd maar over vrij lage portalen, die op vrij korte afstand van elkaar komen te staan. (N.R.C.-Handelsblad, 10 april 1971).

Roodhalsgans in de Anjumerkolken

Op dinsdag 22 december 1970 verrichtten we tellingen en waarnemingen aan ganzen in het Lauwerszeegebied. Het betrof hier in hoofdzaak brandganzen; in mindere mate ook kolganzen.

De hoofdmacht bleek gekoncentreerd te zijn in de z.g. Anjumerkolken. Op een gegeven moment, toen we de massa vanuit de auto gadesloegen, viel ons in de eerste linie, die nog geen 80 meter van de weg verwijderd was, iets roodbruins op tussen het grijs van de brandganzen. Bij nadere beschouwing bleek dit een

roodhalsgans te zijn, en wel een adult exemplaar. Het dier maakte een solitaire indruk.

In de Anjumerkolken telden we ca. 15.000 ganzen, waaronder naar schatting 1.000 à 1.500 kolganzen en de rest brandganzen. De kolganzen zaten her en der verspreid tussen de brandganzen, soms in concentraties van enige honderden, maar ook in zeer kleine eenheden, die uit één of twee families bestonden, hetgeen een betrouwbare schatting bemoeilijkte.

Ook in de Bantpolder waren ganzen aanwezig. De troep bestond uit 5.000 vogels; zover we konden nagaan uitsluitend brandganzen.

Gezien het feit dat er ook nog kleine groepjes rondzwierven in wat meer zuidwestelijk gelegen delen van het gebied, kan aangenomen worden dat er deze dag in totaal een 20.000 brandganzen en 1.000 à 1.500 kolganzen in het Lauwerszeegebied verbleven.

Half januari was er echter geen gans meer te bekennen. Bij navraag bleek dat de vogels tussen kerst en nieuwjaar verdwenen waren. Ten tijde van ons tweede bezoek lag het gehele gebied onder de sneeuw. De laag was over het algemeen niet meer dan 10 cm dik en kon makkelijk weggekrabd worden, terwijl het onderliggende gras niet vastgevroren was; m.a.w. het voedsel was nog steeds vrij eenvoudig te bereiken.

Mogelijk is de koude, eerder dan voedseltekort, oorzaak van dit wegtrekken geweest.

- R. H. D. Lambeck, *Oppenheimstraat 29 A, Groningen, mede namens P. A. Waardenburg*

Brandganzen met in het midden een roodhalsgans

Foto: P. A. Waardenburg

Winterbiotoop van de buizerd

Bij de samenstelling van een avifauna, in dit geval die van Midden-Nederland, wordt aan allerlei facetten van de ornithologie aandacht besteed. Zo hebben R. Meijer en G. den Uil een onderzoek ingesteld naar het winterbiotoop van de buizerd in de Alblasserwaard en de Tielerwaard.

Na achtereenvolgens het voedsel en de slaappleats te hebben behandeld is nagegaan aan welke eisen slaappleats en voedselterrein moeten voldoen. Daarbij bleek, dat de aanwezigheid van geschikte slaappleatsen voor het verspreidingspatroon van de buizerd in zijn winterbiotoop van grote invloed is, hetgeen aan de hand van waarnemingen en berekeningen bevestigd kon worden.

Het ideale overwinteringsbiotoop van de buizerd is als gevolg daarvan een coulissenlandschap: een open landschap met veel bossen en bosjes. (*Limosa* 44: 45-53).

H.J.L.

Oude vinkenbaanfilm spoorloos

In het verslag over het tijdvak juni 1926-december 1929 van het Uitvoerend Comité tot Opheffing van de Vangst van Beschermde Inlandsche Vogels COVAVO lezen wij op pag. 4: „Film Vinkenbaan. — In den winter van 1926-1927 werd voorts een film gemaakt van een vinkenbaan in bedrijf, die in 30 verschillende plaatsjes door den Voorzitter van het Comité met succes is vertoond, ook in scholen”.

Deze film is onvindbaar en ook niet meer bekend bij COVAVO. Wie kan ons inlichten waar deze film is gebleven?

J.T.

Het loont de moeite!

F. Besteman beschreef in „Het Vogeljaar” nr. 5 van deze jaargang de interessante waarneming van een huiszwaluw, die als dood op een autoweg werd aangetroffen en zich later herstelde en wegvloog. Het loont inderdaad de moeite voor zo'n dier te stoppen en het van de weg te verwijderen. Vogels vliegen zo vaak rakelings voor de auto langs, dat het eigenlijk verwonderlijk is, dat ze niet nog vaker worden doodgereden dan in werkelijkheid al gebeurt.

Maar ze worden menigmaal nog opzij geworpen door het luchtkussen dat aan een snelrijdende auto vooraf gaat of omhoog geduwd door de luchtstroom die over de auto heenstrijkt; maar door de heftige beweging raken ze soms zo beduusd, dat ze zich „als dood” laten vallen en even blijven liggen... om door een volgende auto te worden doodgereden. Ook kunnen ze een hartverlamming krijgen door een sterke bloeddrukverhoging tengevolge van een plotseling verhoogde adrenalineuitscheiding uit de bijnieren. Een soortgelijk „verstijven van schrik” of zelfs „van schrik doodblijven” dus, zoals ook bij de mens voorkomt. Zo kunnen ook prooidieren acuut doodgaan op het ogenblik dat ze door een roofdier worden gegrepen en kunnen bv. vliegen dood blijven zitten als ze door een heftige lichtflits worden getroffen. Van een dergelijke shock-reactie door-schrik maken ook vogelringers gebruik als ze van de gevangen vogels het gewicht willen bepalen. De vogel wordt dan met een bepaalde beweging ruggeleids op een brievenweger gelegd, waar die dan „stijf van schrik” lang genoeg blijft liggen om het gewicht af te lezen en hem dan weer te kunnen beetpakken. Om nog even op die huiszwaluw terug te komen: autorijdende vogelliefhebbers doen dus altijd verstandig om zomogelijk even voor op de weg liggende vogels te stoppen, al is het maar om te zien of ze geringd zijn en om de gegevens over de vondst te kunnen opsturen.

• Dr. F. Pauw, Oude Gracht 421, Utrecht

Centraal nestkast onderzoek — jaarverslag 1970

Totaal werden 181 nestkasten in het duingebied tussen Wassenaar en Scheveningen gecontroleerd. Ook hier begon de broedperiode later. Alle jongen werden geringd en tijdens de winteravondcontroles werden ook een kleine 300 vogels geringd. De boomklever verscheen voor 't eerst als nestkastbewoner in Meyendel. De bosuil incasseerde verliezen door vergif, terwijl in het Kijfhoekbos vrijwel zeker een ei van een sperwer in een torenvalkenkast werd aangetroffen. Een gestencild verslag van 5 pag., samengesteld door C. W. Stam-Zunderman, Mozartstraat 255, Leiden, tel. 01710 - 42 55.

Kraanvogels, omgeving Bergen L., 23 oktober 1971

Foto: J. den Besten

Artikelen serie over stootvogels

In *British Birds* is het eerste van een serie artikelen verschenen over de herkenning van de stootvogels van Europa. De samenstellers van de serie Steen Christensen, Bent Pors Nielsen, R. F. Porter en Ian Willis zullen achtereenvolgens 39 soorten in acht groepen behandelen. In de eerste aflevering zijn dat de buizerd, steppenbuiserz, arendbuiserz, ruigpootbuiserz en wespendif.

Tweede groep: dwergarend, havikarend, slangenarend, visarend, rode wouw en zwarte woud.

Derde groep: bastaardarend, schreeuarend, keizersarend, steppenarend, steenarend en zeearend.

Vierde groep: blauwe kiekendief, steppenkiekendief, grauwe kiekendief en bruine kiekendief.

Vijfde groep: aasgier, lammergier, monniksgier en vale gier.

Zesde groep: giervalk, sakervalk, lannervalk en slechtvalk.

Zevende groep: boomvalk, eleonora's valk, smelleken en roodpootvalk.

Achtste groep: kleine torenvalk, torenvalk, grijze wouw, havik, sperwer en balkansperwer.

(*British Birds* 64, nr. 6, juni 1971).

H.J.L.

Dode stootvogels te Heerlen

Als lid van de Heerlense Vogelwacht ontdekte ik op 11 juli 1971 2 dode torenvalken in de buurt van de voormalige O.N. IV te Heerlen. Het waren nog jonge dieren, die vermoedelijk aan een vergiftiging waren gestorven.

Enige tijd later vond ik een steenuil die ook vergiftigingsverschijnselen vertoonde. De uil stierf kort daarop.

Een paar weken hierna ontving ik een steenuil die een verminkte poot had en de ondersnavel was gespleten. De vogel was vermoedelijk aangereden en werd door een dierenarts uit haar lijden verlost.

Op 8 augustus 1971 vond ik een dode steenuil. Deze had zich tegen het prikkeldraad doodgevlagen.

Hieruit blijkt maar weer dat er meer doodsoorzaken voor stootvogels zijn.

• P. Bout, Breitnerstraat 10, Heerlen

Te koop gevraagd:

Thijsse's „Het Vogeljaar” eerste uitgave; Van Oorts' „Vogels van Nederland”, 19e + 20e eeuwse platen en determineerboeken van Europese vogels in Nederlands, Engels en Duits.

Ciano Siewert, Schieweg 48 d., Rotterdam-4, tel. 28 10 24 (na 18.00 uur).

Eierverzamelaar in Zweden gearresteerd

De ontmaskering als eierverzamelaar en arrestatie van een algemeen geacht lid van de Zweedse natuurbeschermingsorganisatie S.N.F. en de ornithologische vereniging S.O.F., heeft in Zweden veel opzien gebaard.

Vroeg in het voorjaar van 1971 verschenen op zekere dag op één van de plaatsen in de provincie Östergötland waar de oehoe nestelt drie personen, die met telescopen nauwkeurig de gehele rotswand begonnen af te zoeken. De boer op wiens terrein de rotswand staat en die de oehoes een warm hart toedraagt, wantrouwde deze handelwijze. Hij blokkeerde de auto met een tractor en waarschuwde de politie. Deze kwam terstond, verzocht de personen hen te vergezellen naar het bureau alwaar bij fouillering in de rugzak van één van hen een ei van de eidereend werd aangetroffen; dit ei dateerde nog van het vorige seizoen en was destijds vergeten. Hierdoor gealarmeerd verzocht de politie telefonisch hun collega's in de woonplaats van deze man, een onderzoek in te stellen in diens woning. De politie trof ter plaatse een zeer uitgebreide en complete eierversameling aan, voorts een adressenlijst en correspondentie met andere verzamelaars in Zweden en daarbuiten. Ten slotte had de man dossiers en kaarten aangelegd waarop uiterst nauwkeurig de broedplaatsen van o.a. zeearenden, rode wouwen, slechtvalken, oehoes en laplanduilen waren aangegeven. Een kaart van de kust van Noorwegen waarop exact de ligging van de noorse zeearendnesten was ingetekend was dermate nauwkeurig samengesteld dat de natuurbeschermingsinstanties een dergelijke kaart niet zouden kunnen overleggen. Uit de correspondentie bleek dat de man zijn kennis van de ligging van nesten van de bij verzamelaars gewilde soorten, verkocht aan gegadigden. De adressenlijst was zeer onthullend: nog enkele andere tot dusver in ornithologische kringen goed bekend staande Zweden kwam op de lijst voor en verder nogal wat buitenlanders waaronder twee bekende britse professoren. Ten slotte kon uit de correspondentie worden op-

gemaakt dat in de zomer van 1971 een gezelschap westduitse „liefhebbers” een excursie naar Zweden zou maken...

De gerechtelijke procedure tegen de bewuste man loopt nog; alom verwacht men in Zweden een strenge straf. De boer door wiens scherpzinnigheid de eierverzamelaar kon worden gearresteerd kreeg een prijs van de S.N.F. en ook de politie werd om haar doortastend optreden gecompimenteerd.

'mededeling: Ingegerd Taberman en Gustaf Rudebeck)

Vergiftiging van vogels in Schinveld

In het „Dagblad voor Noord-Limburg” van 9 oktober jl. lazen wij: „Op de velden in het Eindhoven te Schinveld vindt op het ogenblik een massale vergiftiging van vogels plaats. In de afgelopen dagen heeft de politie al meer dan merendeel patrijzen, teeuweriken, vinken, twintig dode vogels gevonden, voor het geelgorzen en duiven. De oorzaak van de vergiftiging is nog niet vastgesteld. Wel zijn er korrels vergiftigde tarwe gevonden op de omgeploegde velden, waarop nu gerst groeit. De politie heeft de velden met een dun laagje grond afgedekt, maar desondanks worden elke dag weer dode vogels gevonden. De gevonden tarwe en een aantal vogels zijn voor onderzoek opgestuurd naar het gerechtelijk laboratorium in Den Haag.”

Vogelsterfte

Reeds tien jaar geleden heb ik in Rijswijk Z.H. vele meeuwen, in verschillende soorten, stervende of dood aangetroffen. Alle vond ik in de buurt van vuilnisstortplaatsen zodat men toen al een diagnose stelde dat het een voedselvergiftigingsbacterie zou moeten zijn. Verder viel mij ook op dat de dode en stervende vogels sterk vermagerd waren en bij alle kleine gele wormpjes uit de snavels kropen. Mijn leeftijd (15) en ervaring waren toentertijd de reden dat ik hier verder geen aandacht aan schonk. Hoe het nu in Rijswijk is weet ik niet omdat ik al lang verhuisd ben. Ik ontdekte dat de verlamingsverschijnselen bij de vogels het eerst in de vleugels ontstonden en daarna in de poten. Hierbij zou ik nog willen toevoegen dat

niet één vogel kunstmatig gevoeld kon worden daar de keel geheel gevuld was met wormpjes. Ik schrijf deze ervaringen naar aanleiding van de talloze doodgevonden vogels in Zuidelijk Flevoland waarvan in het vorige nr. melding wordt gemaakt en tevens om mijn ongenoegen uit te spreken over de manier waarop wij ons vuil proberen kwijt te raken. Ik hoop dat de door het Rijk gesubsidieerde destructie-maatschappijen spoedig in omvang zullen toenemen.

• F. J. M. Sikkens, Hoogkanje 34, Zeist

Bewaking zeearenden 1972 vrijwilligers gevraagd

Van de vier paren zeearenden kwamen er in 1971 drie tot broeden en bracht één zeearend een jong groot. Dank zij het enthousiasme van de Nederlandse en Duitse vrijwilligers kon dit jong ongestoord uitvliegen, terwijl anderzijds de bewaking het dr. J. H. Koeman van het Instituut voor Veterinaire Farmacologie en Toxicologie van de Rijksuniversiteit te Utrecht mogelijk maakte, vast te stellen dat DDT de oorzaak vormde van het niet uitkomen van de andere eieren. Hierover zal binnenkort een wetenschappelijk rapport verschijnen, dat aan de regering van Schleswig-Holstein zal worden aangeboden.

Ook in 1972 gaat de actie tot het behoud van zeearenden onverminderd verder en zij die hieraan voor tenminste een week tussen begin maart en eind april willen meedoen kunnen zich op onderstaande wijze opgeven:

Brief bij voorkeur in Engels of Duits te richten aan:

Dr. H. Brüll, Forschungsstation Wild, Wald und Fluhr, 2359 Hartenholm/Wolfsberg über Kaltenkirchen/Holstein, Duitsland met de volgende gegevens: 1. aantal deelnemers, 2. naam (namen), 3. volledig adres(sen), 4. in welke periode(n) beschikbaar en 5. eigen transport of per trein.

Het telefoonnummer van dr. H. Brüll is 0949 - 4195 - 391.

In verband met de algemene bezuinigingsmaatregelen is het onzeker of door het Ministerie van C.R.M. een tegemoetkoming in de reis- en verblijfkosten kan worden gegeven.

• het Wereld Natuur Fonds, Postbus 7, Zeist

Vroege Ijsduiker in het binnenland

Op 16 augustus 1971 ontdekten mijn zoon en ik te ca. 18.50 uur tussen een aantal futen op de Maarseveense plas te Maarssen een forste witte vlek (duidelijk groter dan de futen), die bij nader inzien een grote duiker bleek te zijn. De vogel lag op een afstand van ca 80 meter uit de kant en was met de zon in de rug en onze kijkers van 7 x 50 en 8 x 40 goed te zien. Een roodkeelduiker was het niet dat bleek direct doch de keus tussen parel- en ijsduiker was niet zo eenvoudig. Tot ca. 20.00 uur hebben we de duiker zeer goed kunnen zien. Thuis werd de beschikbare literatuur nageslagen en kwamen we op grond van de volgende kenmerken tot de conclusie dat het een ijsduiker moest zijn.

Grote duiker met zware, rechte niet opgewipte snavel die, hoewel de ondersnavel iets lichter was, een duidelijk donkere indruk maakte. Bovenkop tot iets onder het oog donker grijsbruin overgaand in de lichte wangen. Voorhals licht geleidelijk overgaand in donkere achterzijde. Rug donker met flauw zichtbaar ruitjespatroon. Zwom zo nu en dan met alleen de kop onder water.

Tevens bleek dat het een zeer vroege waarneming was. De „Avifauna van Nederland” noemt als vroegste datum 7 oktober 1956 en als laatste datum 5 juni 1960.

Dezelfde avond hebben we de fam. Marra gewaarschuwd. De volgende morgen vroeg hebben ze de duiker evenwel niet kunnen ontdekken. Eerst op vrijdag 20 augustus d.a.v. lukte dat wel en werd de ijsduiker dezelfde dag ook door ons weer gezien. Onze conclusie ijsduiker werd toen bevestigd. Het weekend daarop (21 en 22 aug.) hebben diverse waarnemers de duiker gezien. Daarna is regelmatig gecontroleerd (in totaal op 21 dagen) of hij nog aanwezig was, waarbij bleek dat velen de gelegenheid hebben benut deze duiker te zien.

Tenslotte is onze laatste waarneming geweest op 3 oktober 's middags. Latere waarnemingen zijn ons niet ter ore gekomen, zodat aangenomen mag worden dat 3 oktober 1971 de laatste waarneming is geweest.

• H. J. & H. S. Lichtenbeld, Valparaisodreef 47, Utrecht

Laboratorium voor natuurbehoud Internationaal colloquium over vogelbescherming in België

Het Rijksuniversitair Centrum van Antwerpen (RUCA) heeft een Laboratorium voor Natuurbehoud opgericht. Het laboratorium zal in de onmiddellijke omgeving van het staatsnatuurreservaat „De Kalmhoute Heide” worden gevestigd. Hoewel de gebouwen pas in het midden van 1973 gereed zullen zijn, is het laboratorium reeds nu beginnen te werken.

Teneinde de oprichting van het Laboratorium voor Natuurbehoud zowel in het binnen- als in het buitenland kenbaar te maken, werd op 23 en 24 oktober 1971 een Internationaal Colloquium georganiseerd.

De eerste dag hielden na de opening van prof. dr. W. N. Verheyen de volgende sprekers voordrachten: prof. dr. J. Dorst, dr. R. F. Verheyen (tevens werkleider), dr. R. K. Murton, prof. dr. M. F. Mörzer Bruyns, prof. dr. J. C. Ruwet, drs. J. Rooth. 's Avonds vertoonden Jan van de Kam, M. Verbruggen, J. P. van der Elst, W. Suetens en P. Van Groenendael hun prachtige films. De volgende dag waren de volgende sprekers aan bod: dr. I. Presst, prof. dr. J. Hublé, E. Kesteloot, ir. S. Teys en prof. dr. W. N. Verheyen, terwijl prof. dr. K. H. Voous door ziekte was verhinderd. Zijn voordracht werd niet voorgelezen, maar in „teamwork” in de geest van prof. Voous, doch in eigen stijl, gebracht door drs. H. F. M. I. Bijleveld (dagprooivogels) en G. P. Hekstra (uilen).

Het is verheugend dat nu ook België zich op dit gebied verder gaat ontplooiën. Wij wensen onze Belgische vogelbeschermers dan ook heel veel succes bij hun nieuwe ondernemingen. Het colloquium werd op bijzonder goede wijze georganiseerd, waarover het grote aantal aanwezigen zich verheugden. De volledige teksten verschijnen tzt. in het Belgische ornithologische tijdschrift „Le Gerfaut”/„De Giervalk”. Wij streven er naar dit nummer voor lezers van „Het Vogeljaar” tegen gereduceerde prijs be-

schikbaar te kunnen stellen. Het adres van het Laboratorium voor Natuurbehoud is voorlopig Rijksuniversitair Centrum Antwerpen (RUCA), Groenenborgerlaan 171, 2020 — Antwerpen, tel. 30 59 80, toestel nr. 170.

J.T.

Kronen-Vogelkalender 1972

Er is weer een mooie Kronen-Vogelkalender 1972 verschenen met 12 gekleurde afbeeldingen naar tekeningen van F. Bäuerle, L. Binder, F. Murr en R. Scholz. Op de achterzijde van de prachtige platen staat een uitgebreide beschrijving van de afgebeelde soorten. Het zijn die van de sprinkhaanrietzanger, glanskop, strandplevier, eidereend, visarend, rode wouw, boompieper, auerhoen, geelgors, sneeuwvink, middelste zaagbek (zie afb.) en zebravink. Er zijn zelfs speciale „ramen” bij de uitgever verkrijgbaar die de platen tot een originele wandversiering maken. Dezelfde soort kalender „Pflanzenwelt” is niet minder mooi.

Vogelwelt. Kronen-Kalender 1972. Kronen-Verlag, Erich Cramer, 2-Hamburg-50 (Altona). Prijs DM 9,80.

